

tourism

Department:
Tourism
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**TLHAHLO
YA
KGORO YA BOETI**
*go ya ka karolo 14 ya
Molao wa Kgodišo ya Pihlelelo ya Tshedimošo wa 2000
(Molao 2 wa 2000)*

DIKAGARE

Dintlha	dinomoro tša lephephe
1. Maikemišetšo a tlhahlo	3
2. Tšhupetšo ya karolo 10 ya ditlhahlo ka moka mo Rephabliki ya Afrika Borwa	3
3. Dintlha tša boikgokaganyo tša Mohlankedi wa Tshedimošo/Motlatša/Batlatša Bahlankedi ba Tshedimošo	4
4. Makala a Kgoro ya Boeti	4
5. Direkhoto tšeo di lego diatleng tša Kgoro tšeo di hwetšagalago	5
6. Phihlelelo ya direkhoto go ya ka karolo 14(1) (e)	6
7. Hlalošo ya Magoro a direkhoto tšeo di hwetšagalago bakeng sa phetleko go ya Karolo 15(1) ya Molao wa Kgodišo ya Phihlelelo ya Tshedimošo wa 2000	6
8. Mokgwa wa Phihlelelo ya Direkhoto tšeo di hwetšagalago	9
9. Tshepetšo ya kgopelo	9
10. Tefo ya ditefišo go ya ka Molao	11
11. Ditharollo tšeo di hwetšagalago ge ditaelo tša Molao di sa obamelwa	12
12. Tokišo ya tlhahlo	13
13. Khwetšagalalo ya tlhahlo	13
14. SELOMAGANYO A Foromo A (Kgopelo ya Phihlelelo)	14

1. MAIKEMIŠETŠO A TLHAHLO

Karolo 32 (1) ya Molaotheo wa Rephabliki ya Afrika Borwa wa 1996 e phethagaletša gore mang le mang o na le tokelo ya phihlelelo ya tshedimošo efe goba efe yeo e swerwego ke mmušo mme le tshedimošo efe goba efe yeo e swerwego ke motho yo mongwe yeo e hlokegago bakeng sa tiragatšo goba tšhireletšo ya tokelo efe goba efe. Molao wa Kgodišo ya Phihlelelo ya Tshedimošo wa 2000 (Molao 2 wa 2000) (ka fa go latelago o bitšwa "PAIA"). Efela, PAIA e lemoga gore tokelo ya phihlelelo ya tshedimošo e sepelelana le mellwane ye itšego ye kwagalago.

Dintlha tša direkhoto tšeo di swerwego ke mokgatlo wa mmušo di ka gare ga puku yeo gantšhi e bitšwago tlhahlo. Ka fao, tlhahlo e sepelelana le direkhoto tšeo di swerwego ke mokgatlo wa mmušo. Direkhoto tšeo di swerwego ke tša malebana le mošomo wa yuniti ye nngwe le ye nngwe. Go farologanya magareng ga mešomo ya yuniti ye nngwe le ye nngwe, direkhoto tša yuniti ye nngwe le ye nngwe di na le dinomoro tše farologanego. Rekhoto ye nngwe le ye nngwe gape e na le taetšo tša phethagatšo.

Ntle le direkhoto, tšeo gape di bitšwago difaele, tlhahlo gape e na le tshedimošo ka ga diaterese tša Hlogo ya Kgoro gammogo le Mohlankedi/Bahlankedi ba Tshedimošo ba mokgatlo wa mmušo gape le leina la yuniti ye nngwe le ye nngwe mokgatlong wa mmušo, mešomo ya yona ya motheo mme le lenaneo la direkhoto ka moka tšeo di swerwego ke mokgatlo wa mmušo.

2. TŠHUPETŠO YA KAROLO 10 YA DITLHAHLO KA MOKA MO REPHABLIKI YA AFRIKA BORWA

Khomišene ya Ditokelo tša Batho ya Afrika Borwa (SAHRC) e dirile tšhupetšo ya tirišo ya PAIA go ya ka karolo 10 ya PAIA. Tšhupetšo ye e hwetšagala dikantorong tša SAHRC.

Yuniti ya PAIA (Kgodišo ya Phihlelelo ya Tshedimošo) Khomišeneng ya Ditokelo tša Batho ya Afrika Borwa

The Research and Documentation Department
Private Bag X2700
HOUGHTON
2014

Mogala
Wepesaete
emeile

+27 11 877 3600
www.sahrc.org.za
PAIA@sahrc.org.za

3. DINTLHA TŠA BOIKGOKAGANYO TŠA MOHLANKEDI WA TSHEDIMOŠO LE MOTLATŠA/BATLATŠA BAKENG SA KGORO YA BOETI

MOHLANKEDI WA TSHEDIMOŠO

Molaodi-Kakaretšo: Kgoro ya Boeti: Mrn Victor Tharage

Private Bag X424
Pretoria
0001

Mogala: +27 444 6721/6379
Fekese: +27 444 7040
Emeile: vtharage@tourism.gov.za
Emeile ya fekese: +27 444 7101

Hlalošo ya mešomo:

Go phethagaletša boetapele bja maano le taelo kgorong.

Go aga kgoro go ba mokgatlo woo o kgonago go phethagaletša dilo tše bohlokwa le dipholisi tšeo di dirilwego ke Tona le Kabinete.

Go netefatša gore maikemišetšo a maano le ditšweletšo tšeo di phethagaleditšwego bakeng sa kgwebo di a fihlelelwa.

Go aga dihlopha tša bokgoni, maikemišetšo le tiragatšo mo gare ga kgoro.

MOTLATŠA MOHLANKEDI WA TSHEDIMOŠO: Moh Mmaditonki Setwaba

Molaodi Mogolo: Ditirelo tša Molao: Kgoro ya Boeti
Fekese ya emeile: +27 444-7101
Emeile: msetwaba@tourism.gov.za

Hlalošo ya mešomo:

Go nolofatša tsenyotirišong le thulaganyo ya PAIA go Kgoro ya Boeti mme le go phethagaletša katišo ya PAIA.

4. MAKALA A KGORO YA BOETI YA BOSETŠHABA

1. Taolo ya koporasi	Go phethagaletša pušo ya maano le ditirelo tša thekgo ya tshepetšo.
2. Nyakišišo ya tša Boeti, Pholisi le Ditswalano tša Boditšhabatšhaba	Go phethagaletša tikologo ya go dira pholisi ya maano, lekola tiragatšo ya lekala la tša boeti le go kgontšha ditswalano tša bakgathatema.
3. Tlhabollo ya Boyo	Go nolofatša le go rulaganya tlhabollo ya boyo.
4. Ditirelo tša Thekgo tša Boeti	Go kaonafatša phetolo ya lekala, oketša maemo a bokgoni le tlhabollo ya thekgo go netefatša gore Afrika Borwa ke lefelo la phadišano go tša boeti.

5. DIREKHOTO TŠEO DI LEGO DIATLENG TŠA KGORO, TŠEO DI HWETŠAGALAGO

Kgaolo ye e šomana le diphethagaletšo tša karolo 14(1) (d) ya Molao wa Kgodišo ya Pihlelelo Ya Tshedimošo, woo o phethagaletšago gore mokgatlo o swanetše go phethagaletša dintlha tša direkhoto tšeo o di swerego bakeng sa go phethagaletša dikgopelo tša pihlelelo ya tshedimošo.

Kgoro e beakanya direkhoto le tshedimošo (ye malebana le mešomo le ditirelo tša Kgoro) ka magoro a latelago:

- 5.1 Dipholisi, maano, dithomelo, ditsebišo tša mmušo le tlhakamolao
- 5.2 Ditatamente tša diphatlalatši le dipolelo
- 5.3 Direkhoto tša Kgoro tša bašomi
- 5.4 Dikhoto tša kgoro tša matlotlo
- 5.5 Mananeo le metsotso ya dikopano tša kgoro
- 5.6 Tshedimošo ya tshepetšo kakaretšo
- 5.7 Dipego tša kgoro
- 5.8 Disekhula tša ka gare, dimemorantamo tša ka gare, mangwalo, dimemorantamo tša kabinete
- 5.9 Ditumellano le ditumellano tša boditšhabatšhaba
- 5.10 Tshedimošo ya lekala le rilego bjalo ka ge go hlalošitšwe go tema 4
  - 5.10.1 Maano a kgwebo
  - 5.10.2 Ditokomane tša maano
  - 5.10.3 Tshedimošo ya mananeo a rilego
  - 5.10.4 Ditokomane tša dinyakišišo

Seo se akareditšwego ditlhahlong tša yona ke hlogo ya difaele. Difaele ke mokgwa wa go lota direkhoto gare ga Kgoro. Faele ye nngwe le ye nngwe e na le nomoro le hlalošo ye kopana ya direkhoto tšeo di swerwego ka gare ga faele gammogo le hlogo ya faele. Faele ye nngwe le ye nngwe e na le nomoro ya yona, matšatšikgwedi a thomo le tswalelo le taelo ya phethagaletšo ya faele yeo. Taelo ya phethagaletšo ya faele e bohlokwa ka lebaka la gore e laola gore go swanetše go diragala eng ka faele morago ga nako ye rilego, mohlala, A10 e bolela gore faele e swanetše go romelwa go NASA (Lefelo polokelo la Bosetšhaba la Afrika Borwa) mengwaga ye lesome morago ga letšatšikgwedi la tswalelo ya khabara ya faele. Pušo ya Boeti e na le tsela ya yona ya go lota direkhoto, yeo e swanago le ya Kgoro.

6. PHIHLELELO YA DIREKHOTO GO YA KA KAROLO 14(1) (e)

Kgoro e swanetše, go ya ka karolo 15(1), go romela go Tona ya Toka le Ditirelo tša Tshokollo Lenaneo la direkhoto tšeo di hwetšagalago ntle ke kgopelo ya go gatiša Kuranteng ya Mmušo.

Kgoro e rometše go Tona wa Toka le Ditirelo tša Tshokollo lenaneo la tshedimošo yeo e hwetšagalago go gatiša kuranteng ya Mmušo. Tshedimošo ye gape e hwetšagala wepesaeteng ya Kgoro: <http://www.tourism.gov.za>.

7. HLALOŠO YA MAGORO A DIREKHOTO TŠEO DI HWETŠAGALAGO BAKENG SA PHETLEKO GO YA KA KAROLO 15(1) YA MOLAO WA KGODIŠO YA PHIHLELELO YA TSHEDIMOŠO WA 2000

**DIREKHOTO TŠEO DI HWETŠAGALAGO LE PHIHLELELO YA DIREKHOTO TŠEO:
(Karolo 15 ya Molao wa Kgodišo ya Phihlelelo ya Tshedimošo wa 2000 (Molao 2 wa 2000))
[Molawana 5A]**

**HLALOŠO YA LEGORO LA DIREKHOTO TŠEO
DI HWETŠAGALAGO GO YA KA KAROLO
15(1)(a) YA MOLAO WA KGODIŠO YA
PHIHLELELO YA TSHEDIMOŠO WA 2000**

**MOKGWA WA PHIHLELELO YA DIREKHOTO
(mohlala. wepesaete)(KAROLO 15(1)(a))**

BAKENG SA HLAHLOBO GO YA KA KAROLO 15(1)(a)(i)

- (a) Tshedimošo ka moka wepesaeteng
Tshedimošo yeo e latelago e hwetšagala mo wepesaeteng
(www.tourism.gov.za):
- Ka ga Kgoro;
  - Dilomaganyo tša Kgoro;
  - Dilomaganyo tša boeti;
  - Dilomaganyo tša Tikologo
  - Dilomaganyo tša Bolaodi bja tša Boeti
  - Kgašo;
    - Ditsebišo tša Kgašo;
    - Ditatamente tša Kgašo;
    - Dipolelo; le
    - Ditaletšo tša Kgašo.
  - Tšhupamabaka ya Ditiragalo;
  - Mešomo (Ditirelo);
  - Dipego;
    - Dipego tša Dipalopalo tša Boeti tša Kotara
    - Dipego tša Baeti bao ba fihlago ka kgwedi le kgwedi mo Afrika Borwa
    - Dipego tša Phethagatšo tša Kotara;
    - Dipego tša Sekhwama bjalobjalo.
  - Dintlha tša Boikgokaganyo tša Bareki ba Profense;
  - Leano la Lekala la Bosetšhaba la Boeti (NTSS);
  - Di-FAQ;
  - PAIA;
  - Leano la Nakogare la Kgoro ya Boeti;
  - Bohwa bja Bosetšhaba le Leano la Boeti bja Setšo;
  - Leano la Kgodišo ya Boeti bja Segae;
  - Leano la Boeti bja Metse magae la Bosetšhaba;
  - Tirelo ye Botse ka go fetiša ya Boeti bja Bosetšhaba;
  - Molao wa Boeti, 2014;
  - Lenaneo la Hlohleletšo la Boeti;
  - Sekhwama sa Phetošo go tša Boeti
  - Lenaneo la Hlohleletšo la tša Boeti
  - Lefelo la Tsebo;
  - Lefelo la B-BBEE go tša Boeti
  - Maemo a tirelo;
  - Ditatamente tša Matlotlo
  - Ditlhahlo le Ditaelo
  - Ditšhupetšo tša Boeti:
    - Thekgo ya thulaganyo ka makala;
    - Phihlelelo ya Kgwebo; le
    - Tšhathara ya Tirelo.
  - Ditirelo tša Pholisi le Tsebo;
  - SDIP ya NDT.
  - Ditaba kakaretšo;
  - Pholisi ya kgoro le ditsebišo tša kotara;
  - Dipukwana;

Gotšwa wepesaeteng ya Kgoro.

<ul style="list-style-type: none"> • Khouto ya Boeti ya BBBEE; • Ditokomane tše malebana le BEE. <p>- Dikgatišo;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pego ya Ngwaga; • Leano; • Leano la Tiragatšo la ngwaga; • Mešomo; • Dithentara. <p>- Dipukwana;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kgatišobaka ya Bakgathatema ya <i>Bojanala</i>; • Tebelelo ya pholisi ka kotara. 	
---	--

TŠEO DI HWETŠAGALAGO BAKENG SA THEKO GO YA KA KAROLO 15(1)(a)(ii)

(a) Lenaneo la direkhoto ka godimo.	Direkhoto di ka hwetšagala ka kgopelo ka mokgwa wa lengwalo le ka tefelo ya seroto seo se beilwego, ka thomelo go: Mohlankedi wa Tshedimošo The Department of Tourism Private Bag X 424 PRETORIA 0001
-------------------------------------	--

TŠEO DI HWETŠAGALAGO BAKENG SA GO DIRA DIKHOPHI GO YA KA KAROLO 15(1)(a)(ii)

(a) Lenaneo la direkhoto tše ka godimo.	Direkhoto di ka hwetšagala ka kgopelo ka mokgwa wa lengwalo le ka tefelo ya seroto seo se beilwego go ya ka ntlha 2 ya Karolo II ya Selomaganyo A sa melawana ye malebana le Molao wa Kgodišo ya Pihlelelo ya Tshedimošo, ka thomelo go Mohlankedi wa Tshedimošo The Department of Tourism Private Bag X 424 PRETORIA 0001
---	---

TŠEO DI HWETŠAGALAGO NTLE LE TEFELO GO YA KA 15(1)(a)(iii)

(a) Lenaneo la direkhoto tše ka godimo.	Direkhoto di ka hwetšagala ka kgopelo ka mokgwa wa lengwalo, ka thomelo go: Mohlankedi wa Tshedimošo The Department of Tourism Private Bag X 424 PRETORIA 0001
---	---

8. MOKGWA WA PHIHLELELO YA DIREKHOTO TŠEO DI HWETŠAGALAGO

Karolo 15 ya Molao wa Kgodišo ya Phihlelelo ya Tshedimošo wa 2000 e laela gore Kgoro e swanetše go gatiša Kuranteng ya Mmušo šetule (lenaneo) la direkhoto tšeo di hwetšagalago Kgorong. Kgopelo ya direkhoto tše ga se ka go tlatša foromo A yeo e beilwego yeo e dirišetšwago go kgopela tshedimošo, gape ga go tefišo ya mokgopedi ya direkhoto tše. Tefišo ke ya fela ge go dirwa dikhophi tša direkhoto, go ya ka gore naa rekhoto ke ya lephephe , tisiki ya khompheke, setifi, rekhoto ya khasete, bjalobjalo.

Ge direkhoto tšeo di lotilwego Lefelong la polokelo la Bosetšhaba la Afrika Borwa, direkhoto di tla hwetšagala ka kobamelo ya melao ye latelago ya tshekaseko ya direkhoto tšeo:

- Molao wa Kgodišo ya Phihlelelo ya Tshedimošo wa 2000 (Molao 2 wa 2000)
- Molao wa Tšhireletšo ya Tshedimošo wa 1982 (Molao 84 wa 1982)
- Molao wa Bosetšhaba wa Lefelo polokelo le Direkhoto wa Afrika Borwa wa 1996 (Molao 43 wa 1996)

9. TSHEPETŠO YA KGOPELO

9.1 Dikgopelo tša phihlelelo ya tshedimošo

Mang le mang o na le tokelo ya go kgopela phihlelelo ya tshedimošo ya direkhoto tšeo di swerwego ke Kgoro, ge kgopelo e dirwa foromong yeo e beilwego mme ditefišo di lefetšwe. Phihlelelo gape e laolwa ke mabakakgethollo ao a hwetšwago go Kgaolo 4 ya PAIA. Kgopelo e ka dirwa ke mang le mang ka boyena goba motho yo a dirago bakeng sa yo mongwe yoo a palelwago go itirela.

9.1.1 Foromo ya go Tlatšwa

Mokgopedi o swanetše go tlatša foromo yeo e beilwego yeo e-

- (a) ka hwetšwago Melawaneng ya PAIA;
- (b) lego wepesaeteng ya SAHR go www.sahrc.org.za;
- (c) lomagantšwego tokomaneng ye bjalo ka **Selomaganyo A**; goba
- (d) hwetšagalago gotšwa go senthara ya tshedimošo ya Kgoro yeo e lego lefelong la Kamogelo la Kgoro.

9.1.2 Tshepetšo

- (a) Kgopelo ya tshedimošo e swanetše go romelwa go:

Molaodi-Kakaretšo
Private Bag X 424
PRETORIA
0001

E lebišwe go: Moh M Mathebula
Mogala: +27 12 444 6732
Fekese: +27 12 444 7040
Emeile: vtarage@tourism.gov.za

- (b) Mokgopedi o swanetše go laetša gore naa a ka rata go hwetša khophi ya rekhoto goba a ka rata go lebelela rekhoto kantorong tša mokgatlo wa mmušo. Goba ge rekhoto e se ya khophi ya tokomane ya lephephe, e ka lebelelwa ka sebopego seo se kgopetšwego moo go kgonegago.
- (c) Ge mokgopedi a kgopela phihlelelo ya sebopego se se rilego, o tla hwetša thušo ka moo a kgopetšego. Se se tla diragatšwa ntle le ge tiragatšo e tla thibela tshepetšobotse ya

Kgoro, goba ge e tla hlola tshenyo ya rekhoto, goba e tla gataka tokelo ya ngwalollo yeo e sego ya mmušo. Ge go pala, ka mo go kwagalago, gore phihlelelo e diragatšwe ka mokgwa woo o kgopetšwego, efela e ka diragatšwa ka mokgwa wo farologanego, tefelo e tla balwa go ya ka moo mokgopedi a kgopetšego mathomong.

- (d) Ge mokgopedi, godimo ga phetolo ka mokgwa wa lengwalo ya kgopelo ya gagwe a nyaka go tsebišwa ka sepheto ka mokgwa ofe goba ofe, mohlala, ka mogala, seo se swanetše go laetšwa.
- (e) Ge mokgopedi a kgopelelela motho yo mongwe tshedimošo, o swanetše go laetša gore o dira kgopela seemong sefe.

9.2 Kgopelo bakeng sa motho yo mongwe

Ge kgopelo e dirwa bakeng sa motho yo mongwe, mokgopedi o swanetše go romela bohlatse bja gore o dira kgopelo seemong sefe, ka moo Motlatša Mohlankedi wa Tshedimošo a tla kgotsofalago ka gona.

9.3 Kgopelo ya batho bao ba golofetšego

- (a) Ge mokgopedi a palelwa ke go bala goba go ngwala, goba ge a na le bogolofadi bjoo bo mo paledišago go tlatša foromo yeo e beilwego, a ka dira kgopelo ka molomo. Motlatša Mohlankedi wa Tshedimošo (goba morongwa wa gagwe) o tla tlatša foromo bakeng sa mokgopedi mme a neele mokgopedi khophi ya foromo yeo e tladišwego.
- (b) Motlatša Mohlankedi wa Tshedimošo (goba morongwa wa gagwe) o tla thuša mokgopedi go obamela dinyakwa tše hlalošitšwego ka godimo go kgopela phihlelelo ya tshedimošo, go akaretšwa tšhupetšo ya mokgopedi, ge go bonala gore kgopelo ya tshedimošo e be e swanetše go dirwa mokgatlong wo mongwe wa mmušo.

9.4 Phetišetšo ya dikgopelo

- (a) Dikgopelo tša direkgoto di ka romelwa mokgatlong wo mongwe wa mmušo mabakeng a latelago:
  - (i) Ge rekhoto e le diatleng tša mokgatlo wo mongwe wa mmušo;
  - (ii) Hlogo ya morero wa rekhoto ke ye malebana le mešomo ya mokgatlo wo mongwe wa mmušo;
  - (iii) Rekhoto e diretšwe mokgatlo wo mongwe wa mmušo, goba e thomile go hwetšwa ke mokgatlo wo mongwe; goba
  - (iv) Rekhoto e na le tshedimošo ya kgwebo ye malebana le dikgahlegelo tša ekonomi le boitekanelo ba ditšhelete ba Rephabliki gape le mahlahla a kgwebo a mekgatlo ya mmušo.
- (b) Maemong a, Motlatša Mohlankedi wa Tshedimošo (goba morongwa wa gagwe) o tla swanela ke go fetišetša kgopelo mokgatlong wa mmušo ka bonako bo kwagalago, efela e seng morago ga matšatši a lesomenne (14) a khwetšo ya kgopelo. Ge mokgatlo wa mmušo goba Mohlankedi wa Tshedimošo yoo kgopelo e dirwago go yena a swere rekhoto mme a bona go ka thuša bakeng sa go kgontšha Mohlankedi wa Tshedimošo wa mokgatlo wo mongwe wa mmušo go šomana le kgopelo, rekhoto goba khophi ya rekhoto e tla romelwa go mohlankedi yoo wa tshedimošo.
- (c) Ge kgopelo ya phihlelelo ya rekhoto e fetišitswe, e swanetše go tsenywa khomphuthareng ka letšatšikgwedi la mathomo leo e hweditšwego ka lona. Dinako ka moka tšeo di beilwego kgopelong ya tshedimošo di swanetše go obamelwa.

9.5 Tsebišo ya phetišetšo

- (a) Ge kgopelo ya phihlelelo e fetišeditšwe, Motlatša Mohlankedi wa Tshedimošo yoo a dirago phetišetšo o tla tsebiša Mongwadiši semeetseng ka ga:
- (i) phetišetšo;
  - (ii) mabaka a phetišetšo; le
  - (iii) nako yeo kgopelo e swanetšego go phethagaletšwa ka yona.
- (b) Motlatša Mohlankedi wa Tshedimošo o tla netefatša ka moo go kgonagalago gore rekhoto e bolokwe go fihlela sepheto se dirwa ka phihlelelo ya tshedimošo. Dinako tša boipelaetšo di tla akaretšwa.

10. TEFO YA DITEFIŠO GO YA KA MOLAO

- (a) Mokgopedi ka boyena

Mang le mang yo a nyakago tshedimošo ye malebana le yena o bitšwa mokgopedi ka boyena mme o kgethollwa tefelong ya mokgopedi.

- (b) Mokgopedi

Tefelo ya kgopelo yeo e lefelwago ke R35-00 bjalo ka ge go beilwe ka Melawana ya PAIA. Godimo ga fao, ge dikhophi dife goba dife goba dingwalwa di kgopelwa, tšeo di tla lefišwa go ya ka seemo sa tefedišo bjalo ka ge go beilwe ka Melawana mme Mohlankedi wa Tshedimošo goba Motlatša Mohlankedi wa Tshedimošo a ka lefiša bakeng sa nako yeo e šomišitšwego go phethagaletša kgopelo.

10.1 Mokgwa wa tefelo

Ditefelo ka moka di tla dirwa ka mokgwa wa kheše yeo e ka lefelwago lekaleng la Kgoro la matlotlo go la *Tourism House*, 17 Trevenna Street, Sunnyside, Pretoria, ka nako ya mošomo goba ka tipositi gare ga akhaonto ya panka ya Kgoro.

Dintlha tša panka tša Kgoro di ka mo go latelago:

Mong wa akhaonto: Department of Tourism
Leina la Panka: ABSA
Mohuta wa akhaonto: Deposit Acc. (Current)
Nomoro ya akhaonto: 40 7532 7895
Khouto ya Lekala: 632005

BOHLOKWA: Ga go kgopelo yeo e tlilego go phethagaletšwa ntle le ge tefelo ya kgopelo, moo go hlokegago, e dirilwe go ya ka Karolo 22(1) ya Molao.

11. DITHAROLLO TŠEO DI HWETŠAGALAGO GE DITAELO TŠA MOLAO DI SA OBAMELWA

11.1 Boipelaetšo ba ka gare

Bolaodi ba boipelaetšo ba ka gare bakeng sa mehola ya PAIA ke Tona ya Boeti. Morago ga go šomiša tharollo ya boipelaetšo ba ka gare kgopelo e ka dirwa go kgorotsheko go ya ka karolo 78 go fihlela go 82 ya Molao.

11.2 Foromo

- (a) Mokgopedi a ka dira boipelaetšo ba ka gare kgahlanong le sepheto sa Motlatša Mohlankedi wa Tshedimošo sa go ganetša kgopelo, goba kgahlanong le kgopelo le tefelo ya phihlelelo goba kgahlanong le koketšo ya nako ya phethagaletšo ya kgopelo, foromong yeo e beilwego yeo e gatišitšwego Melawaneng yeo e neilwego go ya ka PAIA, goba foromong yeo e sepelelanago kudu le foromo. Khophi ya foromo e lomagantšwe Tlhahlong ye bjalo ka selomaganyo B. Dikhophi tša foromo ye gape di hwetšagala dikantorong tša Kgoro goba gotšwa go Batlatša bahlankedi ba Tshedimošo bao ba hlalošitšwego Tlhahlong ye. Foromo gape e hwetšagala wepesaeteng ya Kgoro.
- (b) Moipelaetši o swanetše go phethagaletša mabaka a boipelaetšo ba ka gare, ka moo a ka ratago go tsebišwa ka ga sepheto sa boipelaetšo mme o swanetše go lefela tefelo yeo e beilwego ya boipelaetšo (ge e le gona).
- (c) Morago ga go hwetša boipelaetšo, Mohlankedi wa Tshedimošo o swanetše go romela go Tona, mo matšatšing a lesome (10), boipelaetšo ba ka gare, mabaka a sepheto, le dintlha tša moamegi yo mongwe, ge di le gona.
- (d) Boipelaetšo bo swanetše go diragatšwa mo matšatšing a masometshela (60) goba ge tsebišo go moamegi e hlokega ka karolo 49(1)(b) ya PAIA, mo matšatšing a masometharo (30) morago ga gore tsebišo e newe Moipelaetši wa sephetho se hlotšego boipelaetšo, goba ge tsebišo go Moipelaetši e sa hlokege, morago ga go dira sepheto. Boipelaetšo bo swanetše go dirwa go aterese, nomoro ya fekese goba aterese ya emeile ya Motlatša Mohlankedi wa Tshedimošo.
- (e) Tona o tla dumelela tiragatšo ya boipelaetšo ya morago ga nako ge lebaka la Moipelaetši e leo le tshepagalago. Ge Moipelaetši a dirile boipelaetšo morago ga nako ye beilwego, moipelaetši o tla tsebišwa gore naa boipelaetšo ba gagwe ba morago ga nako bo dumeletšwe goba aowa.

11.3 Tefelo ya boipelaetšo

Moipelaetši o swanetše go dira tefelo ye beilwego ya boipelaetšo (ge e le gona). Sepheto sa boipelaetšo ba ka gare se ka emišwa go fihlela tefelo ya boipelaetšo e lefelwa.

12. TOKIŠO YA TLHAHLO

Tlhahlo ye e tla lokišwa ga tee (1) ngwageng wo mongwe le wo mongwe. Tlhahlo ya Kgoro go ya ka karolo 14 ya Molao wa Kgodišo ya Phihlelelo ya Tshedimošo wa 2000 e gatišwa ka maleme a mararo a semmušo.

13. KHWETŠAGALO YA TLHAHLO

13.1. Tlhahlo e hwetšagala bakeng sa tshekaseko dikantorong tša Kgoro ya Boeti ntle le tefelo;

13.2. Dikhophi di ka hwetšwa ka kgopelo le tefišo ye beilwego gotšwa go Kgoro ya Boeti;

13.3. Di ka hwetšwa wepesaeteng ya Kgoro ya Boeti (<http://www.tourism.gov.za>); le

13.4. Gotšwa go Khomišene ya Ditokelo tša Batho ya Afrika Borwa le tema 4(1) ya Melawana yeo e goeletšwago go ya ka PAIA.

FOROMO A

KGOPELO YA PHIHLELELO YA DIREKHOTO TŠA MOKGATLO WA SETŠHABA

(Karolo 18 (1) ya Molao wa Tšweletšopele ya Phihlelelo ya Tshedimošo wa 2000 (Molao 2 wa 2000))
[Molawana 6]

BAKENG SA TŠHOMIŠO YA KGORO

Nomoro ya tšhupetšo: .....

Kgopelo e amogetšwe ke ..... (laetša
mošomo, leina le sefane sa mohlankedi wa tshedimošo/ motlatša mohlankedi wa tshedimošo) go la
..... (letšatšikgvedi)

ga .....(lefelo).

Tefo ya kgopelo(ge e le gona): R .....

Tipositi (ge e le gona): R .....

Tefo ya kgopelo: R .....

.....

MOSAENO WA MOHLANKEDI WA TSHEDIMOŠO/ MOTLATŠA MOHLANKEDI WA TSHEDIMOŠO

A. Ditlabakelo tša mokgatlo wa setšhaba

Mohlankedi wa Tshedimošo/ Motlatša Mohlankedi wa Tshedimošo

B. Ditlabakelo tša motho yo a kgopelago phihlelelo ya rekhoto

- (a) Ditlabakelo tša motho yo a kgopelago phihlelelo ya rekhoto di swanetše go fiwa ka fase.
(b) Aterese le/goba nomoro ya fekese go Rephabliki moo tshedimošo e romelwago e swanetše go fiwa
(c) Bohlatse bja maemo ao kgopelo e dirwago, ge go kgonagala, bo swanetše go kgomaretšwa.

Maina ka botlalo le sefane: .....

Nomoro ya boitsebišo:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Aterese ya poso: .....

Nomoro ya mogala: (.....) ..... Nomoro ya fekese: (.....)
.....

Aterese ya emeile: .....

Maemo ao kgopelo e dirwago ka ona, ge e dirwa bakeng sa yo mongwe:

C. Ditlabakelo tša motho yoo kgopelo e dirwago legatong la gagwe

Karolo ye e swanetše go tlatšwa FELA ge kgopelo ya phihlelelo ya tshedimošo e dirwa legatong la motho yo mongwe.

Maina ka botlalo le sefane: .....

Nomoro ya boitsebišo

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

D. Ditlabakelo tša rekhoto

- (a) Efa ditlabakelo ka botlalo tša rekhoto yeo phihlelelo e kgopelwago, go akaretšwa le nomoro ya tšhupetšo ge o e tseba, go kgontšha kgwetšo ya rekhoto.
(b) Ge sekgoba seo se filwego se le se se nnyenyane, o kgopelwa go tšwelapele letlakaleng le lengwe gomme o le kgorametše go foromo. Mokgopedi o swanetše go saena matlakala ao a okeditšwego.

1. Tihalošo ya rekhoto goba seripana se malebana sa rekhoto:

.....
.....

Swaya lepokisi la maleba ka **X**.

DINTLHA:

(a) Tatelo ya kgopelo ya gago ya phihlelelo ka mokgwa wo o itšego e ka laolwa ke mokgwa woo rekhoto e hwetšagalago.

2. Nomoro ya Tšhupetšo, ge e le gona:

.....

3. Ditlabakelo tše dingwe tša rekhoto:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

E. Tefo

- a) Kgopelo ya phihlelelo ya rekhoto, ntle le rekhoto yeo e nago le tshedimošo ya gago ka ga wena, e tla sepedišwa fela ka morago ga ge tefo e lefetšwe
- b) O tla tsebišwa ka seroto seo se swanetšego go lefelwa bjalo ka tefo ya kgopelo.
- c) **Tefo yeo e lefelwago go phihlelelo** ya rekhoto e tla ya ka tsela yeo phihlelelo ye nyakegago ka gona le nako ya go kwagala yeo e hlokegago go nyaka le go beakanyetša rekhoto.
- d) Ge o swanetše ke go se lefele tefo, o kgopelwa go bega mabaka a kgethollo.

Lebaka la go se lefele tefo:

.....
.....
.....
.....

F. Foromo ya phihlelelo ya rekhoto

Ge o paledišwa ke bogole go bala, go lebelela goba go kwa rekhoto ka mokgwa wa phihlelelo woo o filwego go 1 go ya go 4 ka fase, laetša bogole bja gago le go bontšha gore rekhoto e hlokega ka mokgwa ofe.

Bogole:	Mokgwa woo rekhoto e nyakegago:
(a) Tatelo ya kgopelo ya gago ya phihlelelo ka mokgwa wo o itšego e ka laolwa ke mokgwa woo rekhoto e hwetšagalago.	
(b) Phihlelelo ka mokgwa wo o kgopetšwego e ka ganetšwa ka fase ga mabaka a itšego. Ge go le bjalo, o tla tsebišwa ge phihlelelo e tla fiwa ka mokgwa wo mongwe.	
(c) Tefo yeo e lefelwago go phihlelelo ya rekhoto, ge e le gona, e tla laolwa, ka seripana, ke mokgwa woo phihlelelo e kgopetšwego.	

1. Ge rekhoto ele ka mokgwa wa go ngwalwa goba kgatišo:

FOROMO A: KGOPELO YA PHIHLELELO YA REKHOTO YA MOKGATLO WA SETŠHABA

	Khophi ya rekhoto*		Tshekatsheko ya rekhoto		
2. Ge rekhoto e na le diswantšho - (se se akaretša diswantšho, dipego, dibidio, diswantšho tšeo di tšwago go khomphuthara, disketšhe, etc.):					
	Lebelela diswantšho		Khophi ya diswantšho*		Ngwalollo ya diswantšho*
3. Ge eba rekhoto ena le mantšu ao a ngwadilwego goba tshedimošo yeo e ka tšweletšwago gape ka modumo:					
	Theeletša modumo (khasete ya modumo)		Phetošetšo ya modumo go tokomane* (tokomane yeo e ngwadilwego goba e gatišitšwego)		
4. Ge aba rekhoto e le ka gare ga khomphuthara goba elektroniki goba motšhene moo e ka balegago:					
	Khophi yeo e gatišitšwego ya rekhoto*		Khophi ya tshedimošo, yeo e gatišitšwego go tšwa go rekhoto*		Dira khophi go khomphuthara ka mokgwa wa go balega* (disiki ya stifi goba khompheke)

*Ge o kgopetše khophi goba rekhoto yeo e fetošeditšwego go tokomane (ka godimo), o rata ge khophi goba phetošetšo e ka posetšwa go wena? Poso e a lefelwa.	EE	AOWA	
Gopola gore ge rekhoto e sa hwetšagale ka leleme leo e le kgopelago, phihlelelo e ka newa ka leleme leo le hwetšagalago.			
O ka rata rekhoto ka leleme lefe?			

G. Tsebišo ya sepheto mabapi le kgopelo ya phihlelelo

O tla tsebišwa ka tsela ya lengwalo gore naa kgopelo ya gago e dumeletšwe/ ganeditšwe. Ge o rata go tsebišwa ka mokgwa wo mongwe, o kgopelwa gore o laetše mokgwa woo mme o phethagaletše dintlha tše malebana go kgontšha kobamelo ya kgopelo ya gago.

O ka rata go tsebišwa ka sepheto sa kgopelo ya phihlelelo ya rekhoto ka mokgwa ofe?

.....
 .....

E saenilwe lefelong le ..... ka la ..... Kgwedi ya
 ..... ngwaga .....

.....
 .....
 MOSAENO WA MOKGOPEDI/
 MOTHO YOO KGOPELO E
 DIRWAGO BAKENG SA
 GAGWE